

Comunicat de l'Observatori del GeoRisc del Col·legi de Geòlegs de Catalunya

L'emergència climàtica ens porta fenòmens meteorològics cada cop més freqüents i extrems i a les Terres de l'Ebre n'han viscut uns quants en molts pocs anys. L'1 de setembre de 2021 Alcanar i el seu entorn van patir unes molt intenses i sobtades torrentades que baixaven de la Serra del Montsià i es van canalitzar cap al mar arrasant tot el que trobaven al seu pas. Això sobre un territori on s'ha urbanitzat d'esquena als riscos naturals, amb carrers limitant l'ample de les rieres, edificis escanyant-los, infraestructures viàries fent de barreres i amb drenatges insuficients o inexistents. Just aquest diumenge 3 de setembre la història s'ha tornat a repetir. Si bé, la distribució de les pluges ha tingut efectes diferents sobre l'abast geogràfic i la magnitud de les revingudes.

Les conseqüències no tan sols han de ser teòriques i conceptuals també és fa necessari anar adequant totes les mancances a les noves situacions meteorològiques, tot incidint en l'ampliació de la gran majoria d'infraestructures hidràuliques, aquella arqueta, tub, canalització, etc, que necessiten ser redimensionada.

Hi ha dos conjunts de factors causals en aquestes inundacions al nostre país: 1- La magnitud del fenomen meteorològic incrementat cada cop més pel Canvi Climàtic, i 2- la ordenació territorial que, des de fa dècades, arrossega moltes mancances en el planejament de l'urbanisme i de les infraestructures que no tenen en compte l'exposició als riscos naturals.

En les accions de mitigació dels efectes de les inundacions hi ha dos grans conjunts d'actuacions: La via reactiva i la preventiva. La primera correspon a la Protecció Civil, amb els plans de protecció civil, l'emissió d'avisos i l'actuació dels serveis d'emergència que es sustenten amb una bona predicció meteorològica. Afortunadament tenim uns bons serveis de Protecció Civil que cada cop funcionen amb més eficiència. Però malgrat tot, aquestes actuacions, que miren de protegir i salvar a les persones, no eviten ni redueixen les ruïnes ni els seus principals efectes destructius. Per reduir-ne els efectes hem d'actuar preventivament sobre el terreny i entendre el perquè, el com i per on s'escola l'aigua. Es tracta d'implementar estratègies preventives que facin disminuir l'exposició al risc de bens i persones, i això s'aconsegueix principalment reordenant la ocupació de les zones inundables.

Pensàvem que després de les declaracions fetes per diferents polítics el setembre del 2021 es produiria un canvi en positiu en la reordenació dels espais inundables, però a malauradament veiem que no ha estat així. El 4 de setembre del 2021, el Vicepresident de la Generalitat, Sr. Puigneró va dir en unes declaracions al diari Ara: "El Govern revisarà els criteris d'urbanització de les lleres per evitar episodis com el d'Alcanar".

En conseqüència demanem al Govern que, sense cap dilació, posi en marxa un PLA ESPECIAL DE PREVENCIÓ I PROTECCIÓ DE LES ZONES INUNDABLES, d'aplicació prioritària a aquelles zones on l'urbanisme i les infraestructures ja estan consolidats. Cal que ens adaptem als nous escenaris de l'emergència climàtica, en conseqüència s'hauran d'assumir sacrificis per part de tota la ciutadania.

Barcelona / Tortosa, 4 de setembre 2023